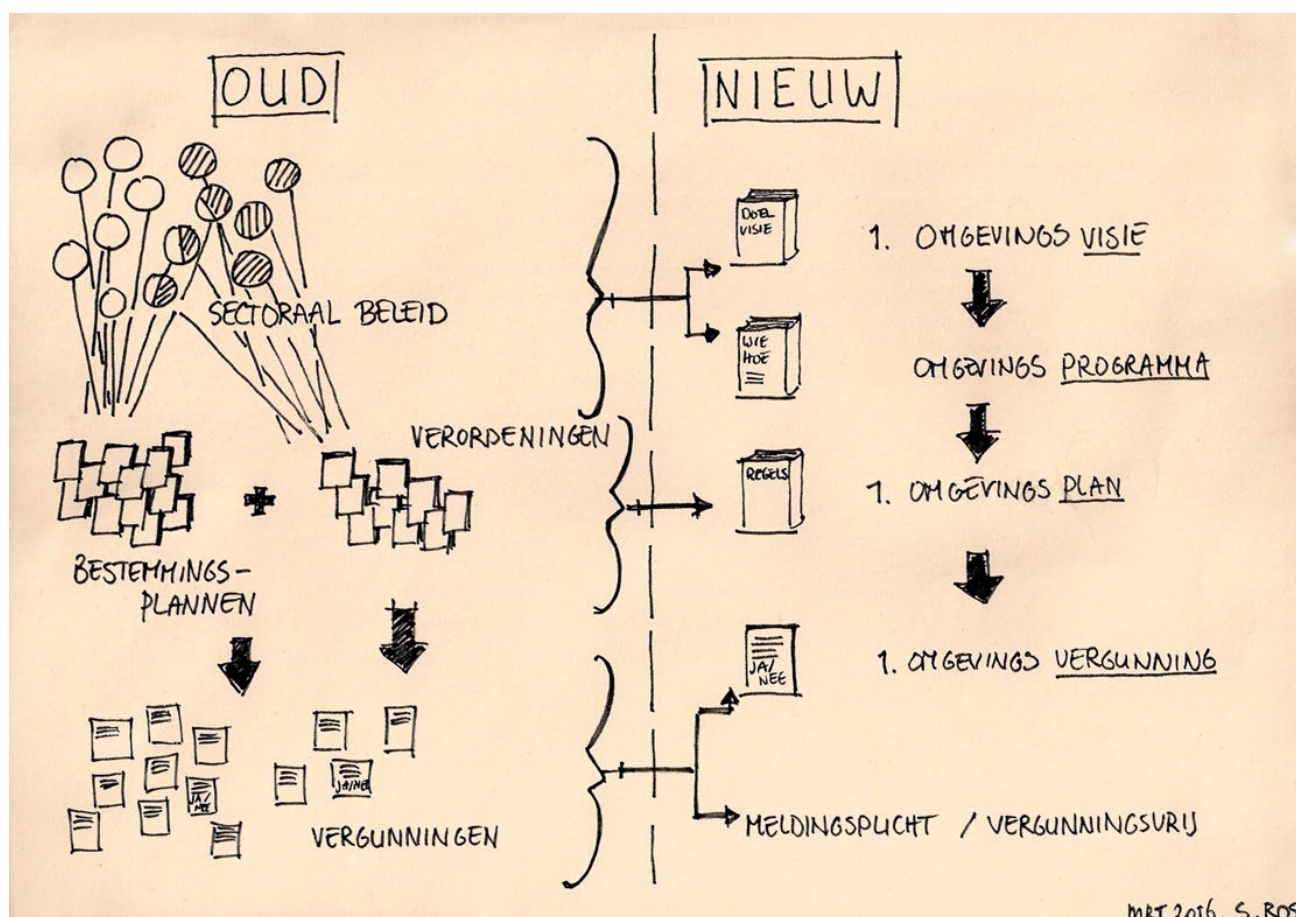

Plan van Aanpak project omgevingsvisie

Projectnaam :	Omgevingsvisie Stichtse Vecht
Bestuurlijke opdrachtgever:	Jeroen-Willem Klomps
Ambtelijke opdrachtgever:	Dennis Boekhout
Projectleider:	Wieke van Mourik
Datum en versienummer:	9 mei 2019, versie 1.3

1. Inleiding / aanleiding

De komst van de Omgevingswet betekent een nieuw en ander systeem voor het omgevingsrecht. De Omgevingswet verplicht ons om straks een vastgestelde Omgevingsvisie te hebben. Deze Omgevingsvisie vervangt (onderdelen van de) verschillende beleidsstukken op het gebied van de fysieke leefomgeving en vormt het kader voor de omgevingsplannen en programma's (zie figuur 1 en bijlage 1).

Figuur 1. Samenhang diverse beleidsinstrumenten nieuwe omgevingswet

De omgevingsvisie richt zich op strategisch beleid voor de lange termijn. De uitdaging is een visie op te stellen die concrete en richtinggevende keuzes bevat en niet steeds moet worden bijgesteld.

2. Doelstelling

Het doel is het realiseren van een omgevingsvisie binnen de kaders van de omgevingswet en het door de raad vastgestelde ambitieniveau.

Door het bureau Hiemstra & De Vries is een Impactanalyse en ambitie Omgevingswet opgesteld (april 2018). Op basis van een analyse vanuit negen thema's zijn drie mogelijke ambitieniveaus geformuleerd met als voorstel te kiezen voor ambitieniveau Optimaliseren. Dit ambitieniveau kiest ervoor om het huidige beleid aan te passen en maatwerk te leveren waar nodig. (zie middelste variant in figuur 2.) Het ambitieniveau bepaalt zo de reikwijdte van de gewenste integraliteit van de eerste omgevingsvisie.

Figuur 2. Modellen omgevingsvisie

Een omgevingsvisie bevat conform 3.1 van de Omgevingswet minimaal:

- Een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (wat is er en wat is de kwaliteit daarvan);
- De hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied (wat gebeurt er/ gaat er gebeuren aan ontwikkelingen op en ter instandhouding van het grondgebied)
- De hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid (wat zijn de na te streven doelen en op welke manier worden die bereikt)

De omgevingsvisie is verder vormvrij. Zo is niet bepaald hoe globaal of hoe gedetailleerd de visie moet zijn. Het is bedoeld als een instrument met beleid voor de lange termijn en daarom is er ook geen actualisatieplicht opgenomen. Dit plan van aanpak geeft aan hoe de vorm van de omgevingsvisie van Stichtse Vecht wordt gekozen en hoe hier invulling aan wordt gegeven.

Door bureau Hiemstra en de Vries is een routekaart implementatie Omgevingswet opgesteld op basis van ambitieniveau 'Optimaliseren'. In de routekaart zijn alle veranderinterventies opgenomen die nodig zijn om de omgevingswet te implementeren. Het opstellen van de omgevingsvisie is daar een van. De routekaart bevat ook veranderinterventies die hier voor nodig zijn Deze veranderinterventies zijn:

- (beleids)instrumenten omgevingsbeleid*: analyse en selectie van relevante strategische beleidskaders in bestaand beleid. De uitkomsten van deze analyse bepalen welke onderdelen van de strategische

beleidskaders worden meegenomen naar de omgevingsvisie of omgevingsprogramma's. Daarnaast bepaalt de analyse welke onderdelen naar het omgevingsplan moeten worden omgezet en welke strategische beleidskaders missen.

- b) *Stakeholdersanalyse*: het doel hiervan is alle belanghebbenden in beeld te brengen, hun betrokkenheid inzichtelijk te maken en met welke intensiteit zij wanneer een rol in het opstellen van de omgevingsvisie krijgen.

3. Opdracht en resultaat

De opdracht omvat concreet:

1. Het opstellen van de omgevingsvisie gemeente Stichtse Vecht conform de wettelijke vereisten en vastgesteld ambitieniveau van de gemeenteraad.
2. Bepalen welke omgevingsprogramma's we gaan maken en waarom.
3. Bepalen of we omgevingswaarden vaststellen die afwijken van de landelijke normen.
4. Het vormgeven en uitvoeren van de participatie voor het opstellen van de omgevingsvisie.
5. Het vormgeven en begeleiden van de bestuurlijke besluitvorming van de omgevingsvisie inclusief verplichte terinzagelegging conform 3.4 Awb.
6. Beoordeling of de omgevingsvisie MER plichtig is.
7. Uiterlijke vaststelling van de omgevingsvisie 2.0 in vierde kwartaal 2023.

De omgevingsvisie Stichtse Vecht is het resultaat van de opdracht en voldoet aan de volgende uitgangspunten:

- De omgevingsvisie is een pragmatisch groeidocument dat klein begint met het vaststellen van het koersdocument omgevingsvisie 1.0 en telkens gefaseerd wordt uitgebreid.
- De omgevingsvisie is een levend document dat per collegeperiode wordt geëvalueerd. Bij een evaluatie wordt bepaald of er nieuwe ontwikkelingen zijn die om bijstelling vragen. En of op welke onderdelen integrale afweging uitbreiding vraagt. Dit volgt onderstaande beleidscyclus

- De trends- en ontwikkelingen uit de Strategische Verkenning (gemaakt als input voor het coalitieprogramma 2018-2022) worden gebruikt als bouwsteen voor de omgevingsvisie.

- Het trendlijnenrapport “Verleden, heden en toekomst, Trendlijnen van Stichtse Vecht”.
- De kaders uit bestaand beleid over het fysieke domein.
- De kaders uit het koersdocument omgevingsvisie 1.0.
- De organisatievisie 2020 ‘Doe’ is richtinggevend voor de op te stellen sturingsfilosofie.
- De omgevingsvisie is toegankelijk en in duidelijke taal/vorm beeldend digitaal beschikbaar. Zie bijvoorbeeld <https://www.trendsportal.nl/>.

6. Projectplanning en fasering

Het opstellen van de omgevingsvisie is opgebouwd uit de volgende fasen:

1. Startfase: initiatief, plan van aanpak en start projectgroep en flexibele schil
2. Verkenningfase: het opstellen van kaders waarbinnen de omgevingsvisie wordt opgesteld. Wat zijn de kwalitatieve en kwantitatieve opgaven en ontwikkelingen?
3. Keuzefase: het maken van essentiële keuzes voordat de omgevingsvisie wordt opgesteld. Hoe invulling geven aan de opgaven en ontwikkelingen? Wat zijn de ambities en doelen?
4. Ontwerpfase: het opstellen van de ontwerp-omgevingsvisie op basis van ontwikkelprincipes voor de langere termijn. Hoe realiseren we de ambities en doelen? En hoe geven we hier sturing aan?
5. Vaststellingsfase: het vaststellen van de omgevingsvisie inclusief formele inspraak

• Startfase omgevingsvisie

Het vaststellen van het ambitieniveau door de gemeenteraad vormt formeel de start van het opstellen van de omgevingsvisie. De eerste stappen daarin zijn dit plan van aanpak en het bepalen van de samenstelling van de projectgroep en de brede ring van agendaleden.

Eindproduct startfase:

- Plan van aanpak omgevingsvisie
- **Verkenningfase omgevingsvisie**
- Opstellen stakeholdersanalyse die als basis dient voor het vormgeven van het participatie- en communicatieproces.
- Opstellen van het Koersdocument 1.0 dat antwoord geeft op de vragen:
 - welke lokale en regionale bouwstenen gebruiken we voor de eerste integrale afweging (inclusief afbakening welke bouwstenen nog in de maak zijn);
 - hoe bepalen we wat de belangrijkste kwalitatieve en kwantitatieve vragen voor de gemeente zijn, waar de omgevingsvisie een antwoord op wil geven op basis van de analyse van de regionale en lokale bouwstenen;
 - bepalen deelgebieden en fasering uitwerking omgevingsvisie;

Eindproduct Verkenningfase:

- Stakeholdersanalyse + communicatieplan
- Koersdocument omgevingsvisie 1.0

• Keuzefase omgevingsvisie

In de keuzefase wordt gefaseerd bepaald hoe invulling wordt gegeven aan de kwalitatieve en kwantitatieve opgave per deelgebied. Wat zijn de ambities en doelen? De deelgebieden staan in het koersdocument.

In deze fase worden ook de ambities/doelen voor de omgevingsvisie op gemeentelijk niveau bepaald. Dit gebeurt op basis van de analyse van beleidsdocumenten en overleg met de ketenpartners waterschappen/VRU/GGD. De opbrengst uit het proces van de REP wordt iteratief ingebracht. De ambities/doelen per deelgebied worden gefaseerd participatief opgehaald.

Eindproducten keuzefase omgevingsvisie:

- Ambities en doelen per deelgebied in kaart

- Gemeentebrede ambities en doelen omgevingsvisie in kaart

- **Ontwerpfase omgevingsvisie**

In deze fase wordt de ontwerp-omgevingsvisie 1.0 opgesteld op basis van ontwikkelprincipes voor de langere termijn. Hoe realiseren we de ambities en doelen? En hoe geven we hier sturing aan? Wat is nodig om dit te bereiken en waar zijn omgevingsprogramma's nodig om dit nader uit te werken? De ontwerp-omgevingsvisie 1.0 verwijst naar de gebiedsgerichte uitwerking per deelgebied in wording en vormt hiervoor de integrale paraplu.

In deze fase wordt ook bepaald op welke manier de omgevingsvisie digitaal beschikbaar komt en blijft.

Eindproducten:

- Gebiedsomgevingsprogramma's per deelgebied
- ontwerp-omgevingsvisie 1.0

- **Vaststellingsfase omgevingsvisie**

Het vaststellen van de omgevingsvisie volgt de verplichte terinzagelegging conform 3.4 Awb. Dit besluitvormingsproces duurt uit ervaring gemiddeld zes maanden. Om de omgevingsvisie toegankelijk te maken voor een breder publiek, wordt er een samenvatting gemaakt: visueel en in duidelijke taal.

In Bijlage 2 zit een overzicht van de totaal planning.

7. Begroting

Voor het maken van de omgevingsvisie en toekomstprofiel worden de volgende plankosten gemaakt:

- Kosten inhuur stedenbouwkundig bureau
- Communicatie
- Projectondersteuning
- Kosten inzet ODRU
- Kosten projectleider en leden projectgroep waar nodig
- Toegankelijke versie omgevingsvisie

In 2019 bedragen de geraamde plankosten €75.000 en in 2020 €100.000. Binnen de begroting is geld beschikbaar gesteld voor de implementatie van de omgevingswet. De raad heeft het college recent in een motie bij het vaststellen van het ambitieniveau voor de omgevingswet opgeroepen om bovengemiddelde aandacht te schenken aan het versterken van de externe oriëntatie en positionering van de Stichtse Vecht in de regio. Met het kaderstellend koersdocument omgevingsvisie, een extra werkconferentie, etc. wordt hier nu invulling aan gegeven. Dit kost extra ambtelijke inzet en middelen die niet waren begroot en tot mogelijke overschrijding van het budget leiden. Dit wordt gemonitord en meegenomen in de komende Bestuursrapportage.

8. Projectorganisatie

Projectgroep

De projectgroep is primair verantwoordelijk voor de integrale totstandkoming van de Omgevingsvisie. De projectgroep bestaat uit ambtenaren van verschillende afdelingen. Projectgroeptoverleg vindt tweewekelijks plaats om de voortgang te bespreken en/of inhoudelijke af te stemmen. De projectgroepleden zorgen zelf voor vervanging bij afwezigheid bijvoorbeeld door gebruik te maken van leden uit de flexibele schil. In 2019 loopt inzet vanaf 1 maart. De leden van de projectgroep zijn ieder 4 uur per week beschikbaar. Voor 2019 gaat dit om 168 uren en in 2020 om 200 uren per persoon. De inzet voor 2021 wordt medio 2020 opnieuw in kaart gebracht. Uitgangspunt is dat dit past binnen de lopende begroting/jaarplannen.

Binnen de gemeente is de ambtelijke werkgroep participatie opgericht. Deze werkgroep participatie wordt gevraagd mee te denken hoe de participatie vorm te geven bij het opstellen van de omgevingsvisie.

Flexibele schil projectgroep betrokken via maakdagen

De sectorale deskundigheid vanuit alle vakgebieden van de fysieke leefomgeving is nodig en wordt in 4/6 wekelijkse maakdagen opgehaald bij de desbetreffende beleidsadviseurs, uitvoerders, toezichthouders etc. Dit is een brede kring van medewerkers. Op deze wijze wordt ook de kennis en betrokkenheid van de organisatie met de invoering van de Omgevingswet vergroot. Deze medewerkers worden ook agendalid van de projectgroep.

In 2019 loopt inzet vanaf 1 april. De leden van de projectgroep zijn ieder 2 uur per week beschikbaar. Voor 2019 gaat dit om 76 uren en in 2020 om 100 uren per persoon. De inzet voor 2021 wordt medio 2020 opnieuw in kaart gebracht. Uitgangspunt is dat dit past binnen de lopende begroting/jaarplannen.

Ambtelijk opdrachtgeverschap en ambtelijk opdrachtnemer

Voor de implementatie van de omgevingswet zijn twee programmamanagers bepaald: Dennis Boekhout en Annemijn van Bokhoven. Zij vervullen gezamenlijk de rol van ambtelijk opdrachtgever, waarbij Dennis Boekhout primair het aanspreekpunt is voor de projectleider omgevingsvisie Wieke van Mourik. De projectleider als ambtelijke opdrachtnemer, rapporteert aan de twee programmamanagers Omgevingswet over de voortgang en/of gewenste interventies in drieweekelijks overleg Programmeerteam Omgevingswet. De projectleider Omgevingsvisie is 32 uur per week beschikbaar.

Bestuurlijke opdrachtgeverschap

Bestuurlijke afstemming vindt plaats door agendering tijdens het regulier Portefeuille Overleg met de portefeuillehouder Omgevingswet. Voor het procesonderdeel toekomstprofiel gemeente Stichtse Vecht komt een bestuurlijk overleg gezamenlijk met de burgemeester.

Gemeenteraad

Gezien de integraliteit is er in de routekaart voorgesteld dat gedurende de implementatie van de omgevingswet, er een aparte raadscommissie wordt samengesteld die regelmatig bij elkaar komt om te leren en besluitvorming in de gemeenteraad voor te bereiden. De bestuurlijk opdrachtgever wil vormvrij invulling geven aan hoe de gemeenteraad bij de implementatie te betrekken. De ene keer kan die in de vorm van een informatieve commissie, de andere keer in de vorm van een raadsconferentie. De vorm wordt per keer gekozen afhankelijk van de vraag die voorligt. De betrokken programmamanagers Omgevingswet zijn verantwoordelijk voor de organisatie hiervan.

9. Omgevings- en krachtenveldanalyse

De Omgevingsvisie wordt opgesteld binnen een lokale en regionale omgevingscontext en krachtenveld dat volop in beweging is. Het kaderstellend Koersdocument Omgevingsvisie beschrijft deze context en geeft aan hoe het proces van de omgevingsvisie hier wel/niet rekening mee houdt (zie bijlage). Dit plan van aanpak is gebaseerd op het genoemde kaderstellend koersdocument.

10. Communicatie en participatie

Participatie en communicatie rondom opstellen van omgevingsvisie is belangrijk. Niet alleen omdat dit een leidend principe van de omgevingswet is. Het is ook de wens uit het collegeprogramma om de kennis en kunde van de samenleving meer te benutten bij beleidsvorming. Bovendien zorgt deze betrokkenheid voor meer draagvlak en is daarmee cruciaal voor de kwaliteit van de visie.

Om de participatie en communicatie vorm te geven, wordt er een participatie- en communicatieplan opgesteld. Uitgangspunt is per fase van de ontwikkeling van de Omgevingsvisie (zie 6. Projectplanning en fasering) te bepalen in welke mate en hoe participatie en communicatie invulling te geven.

In de eerste fase, de verkenningsfase, van de Omgevingsvisie is participatie nog beperkt mogelijk. Vooral de gemeenteraad heeft een actieve rol namelijk het vaststellen van de keuzes en kaders die richtinggevend zijn voor de Omgevingsvisie: het koersdocument. Wanneer deze keuzes en kaders zijn bepaald, is het duidelijk welke thema's, onderwerpen geschikt zijn voor bredere participatie en communicatie. . . .

Vanaf de tweede fase, de keuzefase, komt er meer ruimte voor participatie met inwoners, lokale verenigingen, ondernemers en professionele stakeholders zoals ketenpartners waterschappen/VRU/GGD.

Bij het opstellen van het rapport Trendlijnen Stichtse Vecht is gebruik gemaakt van een expertgroep, bestaande uit externe deskundigen. Deze expertgroep wordt opnieuw (deels) ingezet en/of uitgebreid.

11. Risico's

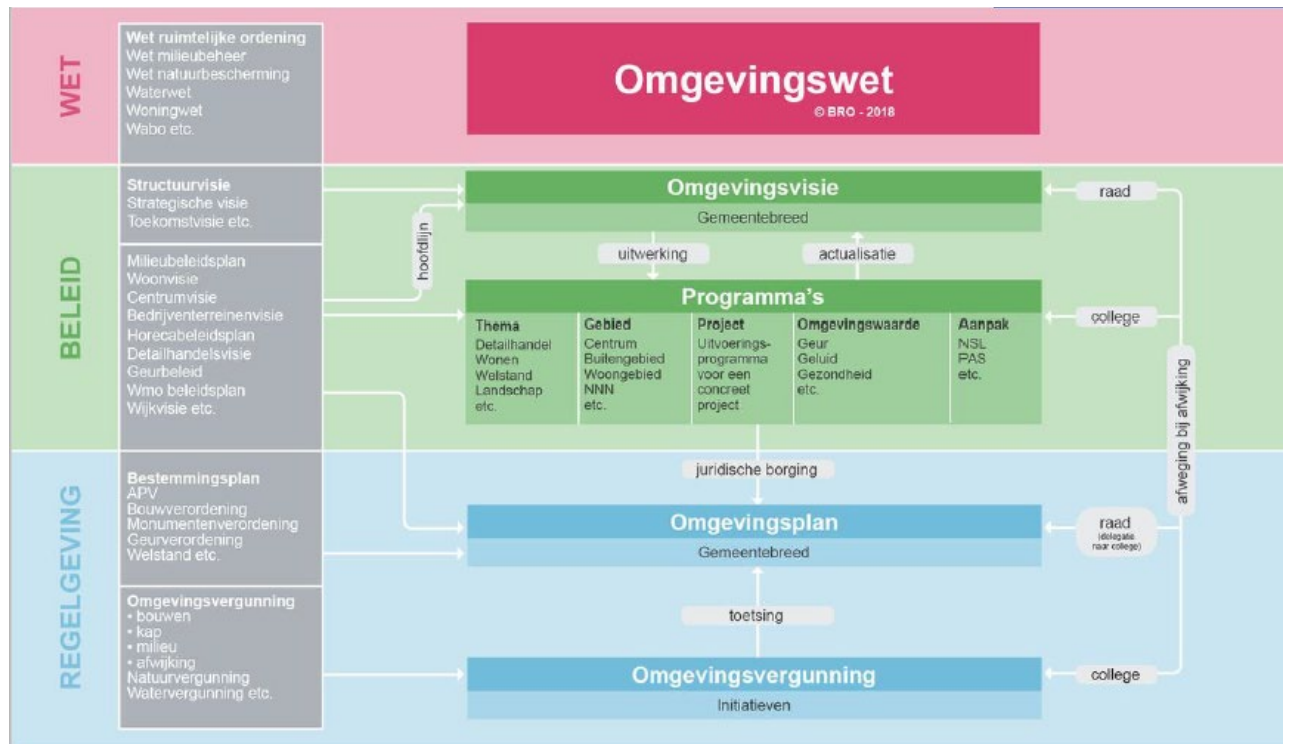
- Onvoldoende ambtelijke capaciteit
- Recent vastgesteld beleid wordt opnieuw ter discussie gesteld.
- Te strak vasthouden aan recent vastgesteld beleid waardoor de samenleving zich niet gehoord voelt.
- De samenleving is misschien niet geïnteresseerd in het meedenken in de Omgevingsvisie.
- Geen draagvlak voor kaderstellend koersdocument
- Onvoldoende integraliteit tussen de verschillende beleidsthema's door geen keuze belangenafweging.
- De ambtelijke organisatie voelt zich onvoldoende betrokken of onvoldoende eigenaar.
- Gedurende proces worden aanvullende eisen aan inhoud en/of proces omgevingsvisie gesteld, waaronder bijvoorbeeld pilots van deelgebieden.

12. Randvoorwaarden

- Voldoende helderheid vanuit het Rijk over de invoering van de OW en specifiek de Omgevingsvisie
- Goede procesafspraken met de raad (tussenbesluiten)
- Betrokkenheid vanuit de samenleving
- Betrokkenheid vanuit de organisatie
- Voldoende tijd en middelen

13. Bijlagen

BIJLAGE 1 Samenhang omgevingswet

BIJLAGE 2: Planning

	2019				2020				2021				2022			
	1 ^e kw	2 ^e kw	3 ^e kw	4 ^e kw	1 ^e kw	2 ^e kw	3 ^e kw	4 ^e kw	1 ^e kw	2 ^e kw	3 ^e kw	4 ^e kw	1 ^e kw	2 ^e kw	3 ^e kw	4 ^e kw
Startfase																
Verkenningfase																
Participatie & Communicatieplan																
Koersdocument Omgevingsvisie 1.0																
Keuzefase																
Ambities hele gemeente																
Ambities gebied Veenweide West																
Ambities gebied Snelle Vecht																
Ambities gebied Langzame Vecht																
Ambities gebied Veenweide Oost																
Ontwerpfase																
Ontwerp omgevingsvisie 1.0																
Ontwerp gebied Veenweide West																
Ontwerp gebied Snelle Vecht																
Ontwerp gebied Langzame Vecht																
Ontwerp gebied Veenweide Oost																
Ontwerp omgevingsvisie 2.0																
Vaststellingsfase																
Vaststellen omgevingsvisie 1.0																
Vaststellen Omgevingsvisie 2.0																